

บทที่ 4

เงื่อนไขในการหาค่าตัวของสมการ เมทริกซ์ $A, B, C \in M_n(\mathbb{Z})$
ที่สอดคล้องกับสมการ $A^k + B^k = C^k$

สำหรับในบทนี้จะกล่าวถึงเมทริกซ์นอเชิงตุลาร์และเมทริกซ์เชิงตุลาร์
โดยแยกออกเป็น

4.1 การหาเมทริกซ์นอเชิงตุลาร์ขนาด $n \times n$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^p + B^p = C^p \quad \text{เมื่อ } p \geq 2$$

โดยจะกำหนด $p \geq 2$ และสมการ $a^p + b^p = c^p$ เมื่อ a เป็น

จำนวนเต็มเชิงพีชคณิต $b, c \in \mathbb{Q}(a)$ ($\mathbb{Q}(a) = \{x+ya/x, y \in \mathbb{Q}\}$)

เพื่อสร้างเมทริกซ์นอเชิงตุลาร์ $A, B, C \in M_n(\mathbb{Z})$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^p + B^p = C^p$$

4.2 การหาเมทริกซ์เชิงตุลาร์ขนาด $n \times n$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^k + B^k = C^k \quad \text{เมื่อ } k \in \mathbb{Z}^+ \text{ และ } n \neq 1$$

โดยจะกำหนดเขตของเมทริกซ์เชิงตุลาร์ขนาด $n \times n$ ที่มีคุณสมบัติเป็นเมทริกซ์

ไอเดมโพเทนต์ให้ เพื่อหาเมทริกซ์ $A + B = C$ แล้วจึงสรุปเป็นเมทริกซ์

$$A^k + B^k = C^k, \quad k \in \mathbb{Z}^+ \text{ จากเงื่อนไข } A, B, C \text{ เป็นเมทริกซ์ไอเดมโพเทนต์}$$

4.1 การหาเมทริกซ์นอร์มเชิงทอว์ขนาด $n \times n$ ที่สอดคล้อง $A^p + B^p = C^p$

เมื่อ $p \geq 2$

นิยาม 4.1.1 ให้ $x, y, z \in \mathbb{Q}$ ซึ่ง $\sqrt{z} \notin \mathbb{Q}$ เรียก $x - y\sqrt{z}$ ว่าเป็นค่าสังยุค (conjugate) ของ $x + y\sqrt{z}$ ใช้สัญลักษณ์แทนด้วย $\overline{x + y\sqrt{z}}$

หมายเหตุ ให้ $x_1, x_2, y_1, y_2, z \in \mathbb{Q}$ ซึ่ง $\sqrt{z} \notin \mathbb{Q}$ จะได้ว่า ถ้า $x_1 + y_1\sqrt{z} = x_2 + y_2\sqrt{z}$ แล้ว $x_1 = x_2$ และ $y_1 = y_2$

ทฤษฎีบท 4.1.1 กำหนดให้ $\mathbb{Q}^* = \{x + y\sqrt{z} / x, y, z \in \mathbb{Q} \text{ และ } \sqrt{z} \notin \mathbb{Q}\}$ และ a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดั้มเท่ากับ 2 แล้วจะได้ว่า $a \in \mathbb{Q}^*$ และ $a \neq \bar{a}$

พิสูจน์ จาก a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดั้มเท่ากับ 2 และโดยนิยาม 2.3.8 และ นิยาม 2.3.9 จะได้ว่า a เป็นรากของโพลีโนเมียล $p(x) = x^2 + r_1x + r_2, r_1, r_2 \in \mathbb{Z}$

โดยที่ $p(x)$ เป็นโมนิคโพลีโนเมียลที่ลดทอนไม่ได้ใน $\mathbb{Q}[x]$

โดยทฤษฎี 2.3.1 ทำให้ได้ว่า

$$a = \frac{-r_1 + \sqrt{r_1^2 - 4r_2}}{2} = \frac{-r_1}{2} + \frac{\sqrt{r_1^2 - 4r_2}}{2}$$

$$\text{และ } b = \frac{-r_1 - \sqrt{r_1^2 - 4r_2}}{2}$$

จะแสดงว่า $\sqrt{r_1^2 - 4r_2} \notin Q$

สมมติให้ $\sqrt{r_1^2 - 4r_2} \in Q$

ดังนั้นให้ $\frac{s}{t} = \sqrt{r_1^2 - 4r_2}$ โดยที่ $s, t \in Z$ และ $t \neq 0$

จะได้ว่า $a = -\frac{r_1}{2} + \frac{s}{2t} \in Q$ และ $b = -\frac{r_1}{2} - \frac{s}{2t} \in Q$

พิจารณา $p(x) = (x-a)(x-b)$

$$= \left(x + \frac{r_1}{2} - \frac{s}{2t}\right) \left(x + \frac{r_1}{2} + \frac{s}{2t}\right)$$

แสดงว่า $p(x)$ เป็นโพลีโนเมียลที่ลดทอนได้ใน $Q[x]$

เกิดข้อขัดแย้งกับสมมติให้

ดังนั้น $\sqrt{r_1^2 - 4r_2} \notin Q$ และ $a \neq b$

จาก $-\frac{r_1}{2}, \frac{1}{2}, r_1^2 - 4r_2 \in Q$ และ $\sqrt{r_1^2 - 4r_2} \notin Q$

ดังนั้นจะได้ว่า $-\frac{r_1}{2} + \frac{1}{2} \sqrt{r_1^2 - 4r_2} \in Q^*$

เพราะฉะนั้น $a \in Q^*$

จาก $\sqrt{r_1^2 - 4r_2} \notin Q$ ทำให้ได้ว่า $\sqrt{r_1^2 - 4r_2} \neq 0$

ดังนั้น $\sqrt{r_1^2 - 4r_2} \neq -\sqrt{r_1^2 - 4r_2}$

$$\text{นั่นคือ } -\frac{r_1}{2} + \frac{1}{2}\sqrt{r_1^2 - 4r_2} \neq -\frac{r_1}{2} - \frac{1}{2}\sqrt{r_1^2 - 4r_2}$$

$$\text{หรือ } a \neq \bar{a} \quad \square$$

ทฤษฎีบท 4.1.2 กำหนดให้ $a \in \mathbb{Q}^*$ และ $p, q, s, t \in \mathbb{Q}$ จะได้ว่า

$$1. \overline{p+qa} = p+q\bar{a}$$

$$2. p+qa = s+ta \quad \text{ก็ต่อเมื่อ} \quad \overline{p+qa} = \overline{s+ta}$$

พิสูจน์

ให้ $a = x+y\sqrt{z}$ โดยที่ $x, y, z \in \mathbb{Q}$

และ $\sqrt{z} \notin \mathbb{Q}$

$$\text{ดังนั้น } p+qa = p+q(x+y\sqrt{z}) = (p+qx) + qy\sqrt{z}$$

$$\text{และ } s+ta = s+t(x+y\sqrt{z}) = (s+tx) + ty\sqrt{z}$$

จะเห็นว่า $(p+qx), (s+tx), qy, ty, z \in \mathbb{Q}$ และ $\sqrt{z} \notin \mathbb{Q}$

1. โดยนิยาม 4.1.1 จะได้ว่า

$$\begin{aligned} \overline{(p+qx) + qy\sqrt{z}} &= (p+qx) - qy\sqrt{z} \\ &= p+q(x-y\sqrt{z}) \end{aligned}$$

แต่เนื่องจาก $x-y\sqrt{z}$ เป็นค่าสังยุคของ a

ดังนั้น

$$\overline{(p+qx) + qy\sqrt{z}} = p+q\bar{a}$$

$$\text{นั่นคือ } \overline{p+qa} = p+q\bar{a}$$

$$2. \text{ ถ้า } p+qa = s+ta$$

$$\Leftrightarrow (p+qx)+qy\sqrt{z} = (s+tx)+ty\sqrt{z}$$

$$\Leftrightarrow (p+qx)-qy\sqrt{z} = (s+tx)-ty\sqrt{z}$$

$$\Leftrightarrow p+q(x-y\sqrt{z}) = s+t(x-y\sqrt{z})$$

$$\Leftrightarrow p+q\bar{a} = s+t\bar{a}$$

$$\Leftrightarrow \overline{p+qa} = \overline{s+ta}$$

□

ทฤษฎีบท 4.1.3 กำหนดให้ $a \in \mathbb{Q}^*$ และ $p, q, s, t \in \mathbb{Q}$ จะได้ว่า

$$1. \overline{(p+qa)} + \overline{(s+ta)} = \overline{(p+qa) + (s+ta)}$$

$$2. \overline{(p+qa)(s+ta)} = \overline{(p+qa)(s+ta)}$$

พิสูจน์

ให้ $a = x+y\sqrt{z}$ โดยที่ $x, y, z \in \mathbb{Q}$ และ $\sqrt{z} \notin \mathbb{Q}$

และกำหนดให้ $p, q, s, t \in \mathbb{Q}$

$$1. \text{ จาก } \overline{(p+qa)} + \overline{(s+ta)} = (p+q\bar{a}) + (s+t\bar{a}) \\ = (p+s) + (q+t)\bar{a}$$

เพราะว่า $(p+s), (q+t) \in \mathbb{Q}$

และโดยทฤษฎีบท 4.1.2 ข้อ 1 จะได้ว่า

$$(p+s) + (q+t)\bar{a} = \overline{(p+s) + (q+t)a} \\ = \overline{(p+qa) + (s+ta)}$$

$$2. \text{ พิสูจน์ } (p+qa)(s+ta)$$

$$= (p+q\bar{a})(s+t\bar{a})$$

$$= ps + (qs+pt)\bar{a} + q\bar{a}^2$$

$$= ps + (qs+pt)(x-y\sqrt{z}) + qt(x-y\sqrt{z})^2$$

$$= ps + qsx+ptx - qsy\sqrt{z} - pty\sqrt{z}$$

$$+ qt(x^2 - 2xy\sqrt{z} + y^2z)$$

$$= ps + qsx+ptx - qsy\sqrt{z} - pty\sqrt{z}$$

$$+ qtx^2 - 2qtxy\sqrt{z} + qty^2z$$

$$= ps + qsx+ptx + qtx^2 + qty^2z$$

$$- (qs+pt + 2qtx)y\sqrt{z}$$

$$= \frac{ps + qsx+ptx + qtx^2 + qty^2z}{+ (qs+pt + 2qtx)y\sqrt{z}}$$

$$= \frac{ps + qsx+ptx + qsy\sqrt{z} + pty\sqrt{z}}{+ qtx^2 + 2qtxy\sqrt{z} + qty^2z}$$

$$= \frac{ps + qsx+ptx + qsy\sqrt{z} + pty\sqrt{z}}{+ qt(x^2 + 2xy\sqrt{z} + y^2z)}$$

$$= \frac{ps + qsx+ptx + qsy\sqrt{z} + pty\sqrt{z}}{+ qt(x+y\sqrt{z})^2}$$

$$= \frac{ps + (qs+pt)(x+y\sqrt{z}) + qt(x+y\sqrt{z})^2}{+ qt(x+y\sqrt{z})^2}$$

$$= \frac{ps + (qs+pt)a + qta^2}{+ qt(x+y\sqrt{z})^2}$$

$$= \frac{ps + (qs+pt)a + qta^2}{+ qt(x+y\sqrt{z})^2}$$

$$= (p+qa)(s+ta)$$

$$(p+qa)(s+ta) = (p+qa)(s+ta)$$

เพราะฉะนั้น

ทฤษฎีบท 4.1.4

ให้ $p \geq 2$ ถ้า a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดับ

เท่ากับ 2 และ $b, c \in \mathbb{Q}(a)$

สอดคล้องกับสมการ $a^p + b^p = c^p$ แล้วจะได้ว่า

$$\bar{a}^p + \bar{b}^p = \bar{c}^p$$

พิสูจน์

ให้ $b = u + va$, $\exists u, \exists v \in \mathbb{Q}$

$c = s + ta$, $\exists s, \exists t \in \mathbb{Q}$

และจากกำหนดให้ $a^p + b^p = c^p$

โดยทฤษฎีบท 4.1.2 ข้อ 2 จะได้ว่า $\overline{a^p + b^p} = \overline{c^p}$

จากทฤษฎีบท 4.1.3 ข้อ 1 จะได้ว่า $\overline{a^p + b^p} = \overline{a^p} + \overline{b^p}$

จากทฤษฎีบท 4.1.3 ข้อ 2 จะได้ว่า

$$\overline{a^p} = \bar{a}^p, \quad \overline{b^p} = \bar{b}^p, \quad \overline{c^p} = \bar{c}^p$$

ดังนั้นจะได้ว่า $\bar{a}^p + \bar{b}^p = \bar{c}^p$ □

ทฤษฎีบท 4.1.5

ให้ $p \geq 2$ ถ้า a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดับ

เท่ากับ 2 และ $b, c \in \mathbb{Q}(a)$ โดยที่ $b \neq 0, c \neq 0$

และ b, c สอดคล้องกับสมการ $a^p + b^p = c^p$ แล้ว

จะมีเมทริกซ์อินเวอติบูลาร์ $A, B, C \in M_2(\mathbb{Z})$ ที่ $A^p + B^p = C^p$

พิสูจน์

ให้ $p \geq 2$, a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดับเท่ากับ 2 และ $b, c \in \mathbb{Q}(a)$ โดยที่ $b \neq 0$ และ $c \neq 0$ และ b, c สอดคล้องกับสมการ

$$a^p + b^p = c^p \text{ และจาก } b, c \in \mathbb{Q}(a) \text{ ดังนั้น}$$

$$\text{ให้ } b = u+va, \exists u, \exists v \in \mathbb{Q} \quad (1)$$

$$c = s+ta, \exists s, \exists t \in \mathbb{Q} \quad (2)$$

ดังนั้นโดยทฤษฎีบท 4.1.2 ข้อ 2 และข้อ 1 จะได้ว่า

$$\bar{b} = u+v\bar{a} \quad (3)$$

$$\bar{c} = s+t\bar{a} \quad (4)$$

เนื่องจาก a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดับเท่ากับ 2 จะได้ว่ามี $p(x) = x^2 + r_1x + r_2$ โดยที่ $r_1, r_2 \in \mathbb{Z}$ เป็นโมนิคโพลิโนเมียลที่ลดทอนไม่ได้

$$\text{และ } a = -\frac{r_1}{2} + \frac{1}{2}\sqrt{r_1^2 - 4r_2} \text{ เป็นรากของ } p(x)$$

$$\text{โดยนิยาม 4.1.1 จะได้ว่า } \bar{a} = -\frac{r_1}{2} - \frac{1}{2}\sqrt{r_1^2 - 4r_2}$$

และโดยทฤษฎีบท 2.3.1 จะได้ว่า $\bar{a}$ เป็นรากอีกรากหนึ่งของ $p(x)$

$$\text{พิจารณาเมทริกซ์จำนวนเต็ม } X = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -r_2 & -r_1 \end{bmatrix}$$

ให้เมตริกซ์ $s = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ a & \bar{a} \end{bmatrix}$

โดยทฤษฎีบท 4.1.1 ทราบว่า $a \neq \bar{a}$

ดังนั้น $\bar{a} - a \neq 0$ ซึ่งทำให้ $\det s \neq 0$

โดยทฤษฎีบท 2.2.9 จะได้ว่า s เป็นเมตริกซ์นอนซิงกูลาร์

และจะได้ว่า มี s^{-1} ซึ่ง $ss^{-1} = s^{-1}s = I$

แต่เนื่องจาก $s \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & \bar{a} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ a & \bar{a} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & \bar{a} \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} a & \bar{a} \\ a^2 & \bar{a}^2 \end{bmatrix}$$

และ $\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -r_2 & -r_1 \end{bmatrix} s = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -r_2 & -r_1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ a & \bar{a} \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} a & \bar{a} \\ -r_2 - r_1 a & -r_2 - r_1 \bar{a} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} a & \bar{a} \\ a^2 & \bar{a}^2 \end{bmatrix}$$

เพราะฉะนั้น $s \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & \bar{a} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -r_2 & -r_1 \end{bmatrix} s$

ทำให้ได้ $s \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & \bar{a} \end{bmatrix} s^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -r_2 & -r_1 \end{bmatrix} s s^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -r_2 & -r_1 \end{bmatrix}$

เนื่องจาก $a \neq 0$ และ $\bar{a} \neq 0$ ดังนั้น $a\bar{a} \neq 0$

โดยทฤษฎี 2.2.9 จะได้ว่า $\begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & \bar{a} \end{bmatrix}$

เป็นเมทริกซ์บนริงกูลาร์ ซึ่งมีผลทำให้ x เป็นเมทริกซ์บนริงกูลาร์

พิจารณาเมทริกซ์ $y = s \begin{bmatrix} b & 0 \\ 0 & \bar{b} \end{bmatrix} s^{-1}$

และจาก (1) และ (3) จะได้ว่า

$$s \begin{bmatrix} b & 0 \\ 0 & \bar{b} \end{bmatrix} s^{-1} = s \begin{bmatrix} u+va & 0 \\ 0 & u+v\bar{a} \end{bmatrix} s^{-1}$$

$$= s \left(\begin{bmatrix} u & 0 \\ 0 & u \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} va & 0 \\ 0 & v\bar{a} \end{bmatrix} \right) s^{-1}$$

$$= u \left(s \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} s^{-1} \right) + v \left(s \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & \bar{a} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

เพราะฉะนั้น $y = u \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + v \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -r_2 & -r_1 \end{bmatrix}$

พิจารณาเมทริกซ์ $Z = s \begin{bmatrix} c & 0 \\ 0 & \bar{c} \end{bmatrix} s^{-1}$

พิสูจน์ว่ามองเดียวกันกับ เมทริกซ์ Y จะได้ว่า

Z เป็นเมทริกซ์นอนฮิงกูลาร์

$$\text{และ } Z = s \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -r_2 & -r_1 \end{bmatrix}$$

เพราะว่า $u, v, s, t \in \mathbb{Q}$ ดังนั้นให้ k เป็น ค.ร.น.

ของส่วนของ u, v, s, t ทำให้ได้ว่า $ku, kv, ks, kt \in \mathbb{Z}$

ให้ $A = kX, B = kY, C = kZ$

$$\text{นั่นคือ } A = kX = k \left(s \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & \bar{a} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

$$B = kY = k \left(s \begin{bmatrix} b & 0 \\ 0 & \bar{b} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

$$C = kZ = k \left(s \begin{bmatrix} c & 0 \\ 0 & \bar{c} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

จะได้ว่า A, B, C เป็นเมทริกซ์จำนวนเต็ม

จะแสดงว่า $A^p + B^p = C^p$

$$\begin{aligned} \text{พิจารณา } A^p + B^p &= \left(k \begin{pmatrix} s & a & 0 \\ 0 & a & s^{-1} \end{pmatrix} \right)^p + \left(k \begin{pmatrix} s & b & 0 \\ 0 & b & s^{-1} \end{pmatrix} \right)^p \\ &= k^p \begin{pmatrix} s & a & 0 \\ 0 & a & s^{-1} \end{pmatrix}^p + k^p \begin{pmatrix} s & b & 0 \\ 0 & b & s^{-1} \end{pmatrix}^p \quad (5) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{พิจารณา } \begin{pmatrix} s & a & 0 \\ 0 & a & s^{-1} \end{pmatrix}^p &= \begin{pmatrix} s & a & 0 \\ 0 & a & s^{-1} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} s & a & 0 \\ 0 & a & s^{-1} \end{pmatrix} \cdots \begin{pmatrix} s & a & 0 \\ 0 & a & s^{-1} \end{pmatrix} \\ &= s \begin{pmatrix} a & 0 & a & 0 \\ 0 & a & 0 & a \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \end{pmatrix} s^{-1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \begin{pmatrix} s & a & 0 \\ 0 & a & s^{-1} \end{pmatrix}^p &= s \begin{pmatrix} a^p & 0 \\ 0 & a^p \end{pmatrix} s^{-1} \end{aligned}$$

ในทำนองเดียวกันจะได้อีกว่า

$$\left(s \begin{bmatrix} b & 0 \\ 0 & \bar{b} \end{bmatrix} s^{-1} \right)^p = \left(s \begin{bmatrix} b^p & 0 \\ 0 & \bar{b}^p \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

ดังนั้นจาก (5) จะได้อีกว่า

$$\begin{aligned} A^p + B^p &= k^p \left(\left(s \begin{bmatrix} a^p & 0 \\ 0 & \bar{a}^p \end{bmatrix} s^{-1} \right) + \left(s \begin{bmatrix} b^p & 0 \\ 0 & \bar{b}^p \end{bmatrix} s^{-1} \right) \right) \\ &= k^p \left(s \begin{bmatrix} a^p + b^p & 0 \\ 0 & \bar{a}^p + \bar{b}^p \end{bmatrix} s^{-1} \right) \end{aligned}$$

จาก $a^p + b^p = c^p$ และทฤษฎีบท 4.1.4 จะได้อีกว่า

$$A^p + B^p = k^p \left(s \begin{bmatrix} c^p & 0 \\ 0 & \bar{c}^p \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

$$= \left(k \left(s \begin{bmatrix} c & 0 \\ 0 & \bar{c} \end{bmatrix} s^{-1} \right) \right)^p$$

$$\text{ดังนั้น } A^p + B^p = C^p$$

เพราะฉะนั้นแสดงว่ามีเมทริกซ์อันดับสอง

$$A, B, C \in M_2(\mathbb{Z}) \quad \text{ที่ } A^p + B^p = C^p$$

ตัวอย่าง 4.1.1

$$\text{พิจารณา } p = 2, (3\sqrt{2})^2 + (4\sqrt{2})^2 = (5\sqrt{2})^2$$

โดยทฤษฎี 4.1.5 จะสามารถหาเมทริกซ์อันดับสอง

$$A, B, C \in M_2(\mathbb{Z}) \quad \text{ที่สอดคล้องกับสมการ } A^2 + B^2 = C^2$$

$$\text{จากกำหนดให้ จะได้ว่า } a = 3\sqrt{2}, b = 4\sqrt{2}, c = 5\sqrt{2}$$

$$\text{และ } \bar{a} = -3\sqrt{2}, \bar{b} = -4\sqrt{2}, \bar{c} = -5\sqrt{2}$$

ซึ่ง a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตของ $x^2 - 18$

$$\text{เพราะว่า } b = 4\sqrt{2} = 0 + \frac{4}{3}(3\sqrt{2})$$

$$\text{ดังนั้น } u = \frac{0}{1}, v = \frac{4}{3}$$

$$\text{และ } c = 5\sqrt{2} = 0 + \frac{5}{3}(3\sqrt{2})$$

$$\text{ดังนั้น } s = \frac{0}{1}, t = \frac{5}{3}$$

ให้ k เป็น ค.ร.น. ของส่วนของ u, v, s, t

$$\text{จะได้ว่า } k = 3$$

$$\text{จะกำหนด } s = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3\sqrt{2} & -3\sqrt{2} \end{bmatrix}$$

$$\text{ดังนั้น } s^{-1} = -\frac{1}{6\sqrt{2}} \begin{bmatrix} -3\sqrt{2} & -1 \\ -3\sqrt{2} & 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{และ } A = 3 \left(s \begin{bmatrix} 3\sqrt{2} & 0 \\ 0 & -3\sqrt{2} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

$$= 3 \left(\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3\sqrt{2} & -3\sqrt{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3\sqrt{2} & 0 \\ 0 & -3\sqrt{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{6\sqrt{2}} \\ \frac{1}{2} & -\frac{1}{6\sqrt{2}} \end{bmatrix} \right)$$

$$= 3 \begin{bmatrix} 3\sqrt{2} & -3\sqrt{2} \\ (3\sqrt{2})^2 & (-3\sqrt{2})^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{6\sqrt{2}} \\ \frac{1}{2} & -\frac{1}{6\sqrt{2}} \end{bmatrix}$$

$$= 3 \begin{bmatrix} \frac{3\sqrt{2}}{2} - \frac{3\sqrt{2}}{2} & \frac{3\sqrt{2}}{6\sqrt{2}} + \frac{3\sqrt{2}}{6\sqrt{2}} \\ \frac{(3\sqrt{2})^2}{2} + \frac{(-3\sqrt{2})^2}{2} & \frac{(3\sqrt{2})^2}{6\sqrt{2}} - \frac{(3\sqrt{2})^2}{6\sqrt{2}} \end{bmatrix}$$

$$= 3 \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 18 & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 54 & 0 \end{bmatrix}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

$$\text{และทำให้ } B = 3 \left(s \begin{bmatrix} 4\sqrt{2} & 0 \\ 0 & -4\sqrt{2} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

$$= 3 \left(u \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + v \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 18 & 0 \end{bmatrix} \right)$$

$$= 3 \left(\frac{4}{3} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 18 & 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 0 & 4 \\ 72 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{และ } C = 3 \left(s \begin{bmatrix} 5\sqrt{2} & 0 \\ 0 & -5\sqrt{2} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

$$= 3 \left(s \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 18 & 0 \end{bmatrix} \right)$$

$$= 3 \left(\frac{5}{3} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 18 & 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 0 & 5 \\ 90 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned}
 \text{มีผลทำให้ } A^2 + B^2 &= \begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 54 & 0 \end{bmatrix}^2 + \begin{bmatrix} 0 & 4 \\ 72 & 0 \end{bmatrix}^2 \\
 &= \begin{bmatrix} 162 & 0 \\ 0 & 162 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 288 & 0 \\ 0 & 288 \end{bmatrix} \\
 &= \begin{bmatrix} 450 & 0 \\ 0 & 450 \end{bmatrix} \\
 &= \begin{bmatrix} 0 & 5 \\ 90 & 0 \end{bmatrix}^2 = C^2
 \end{aligned}$$

ตัวอย่าง 4.1.2 พิจารณา $p = 2$, $(3+3\sqrt{2})^2 + (4+4\sqrt{2})^2 = (5+5\sqrt{2})^2$

โดยทฤษฎี 4.1.5 สามารถหาเมทริกซ์นอกรังค์

$A, B, C \in M_2(\mathbb{Z})$ ที่สอดคล้องกับสมการ $A^2 + B^2 = C^2$

จากกำหนดให้ จะได้ว่า

$$a = (3+3\sqrt{2}), b = (4+4\sqrt{2}), c = (5+5\sqrt{2}) \text{ และ}$$

$$\bar{a} = 3-3\sqrt{2}, \bar{b} = 4-4\sqrt{2}, \bar{c} = 5-5\sqrt{2}$$

ซึ่ง a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันตรัมเท่ากับ 2

$$\text{ของ } x^2 - 6x - 9$$

เพราะว่า $b = 4 + 4\sqrt{2} = 0 + \frac{4}{3}(3 + 3\sqrt{2})$

ดังนั้น $u = \frac{0}{1}, v = \frac{4}{3}$

และ $c = 5 + 5\sqrt{2} = 0 + \frac{5}{3}(3 + 3\sqrt{2})$

ดังนั้น $s = \frac{0}{1}, t = \frac{5}{3}$

ให้ k เป็น ค.ร.น. ของส่วนของ u, v, s, t จะได้ว่า $k = 3$

จะกำหนด $S = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3+3\sqrt{2} & 3-3\sqrt{2} \end{bmatrix}$ ดังนั้น $S^{-1} = \frac{1}{-6\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 3-3\sqrt{2} & -1 \\ -3-3\sqrt{2} & 1 \end{bmatrix}$

และ $A = 3 \left(S \begin{bmatrix} 3+3\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 3-3\sqrt{2} \end{bmatrix} S^{-1} \right)$

$= 3 \left(\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3+3\sqrt{2} & 3-3\sqrt{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3+3\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 3-3\sqrt{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{3-3\sqrt{2}}{-6\sqrt{2}} & \frac{-1}{-6\sqrt{2}} \\ \frac{-3-3\sqrt{2}}{-6\sqrt{2}} & \frac{1}{-6\sqrt{2}} \end{bmatrix} \right)$

$= 3 \begin{bmatrix} 3+3\sqrt{2} & 3-3\sqrt{2} \\ (3+3\sqrt{2})^2 & (3-3\sqrt{2})^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{3-3\sqrt{2}}{-6\sqrt{2}} & \frac{-1}{-6\sqrt{2}} \\ \frac{-3-3\sqrt{2}}{-6\sqrt{2}} & \frac{1}{-6\sqrt{2}} \end{bmatrix}$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

$$= 3 \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 9 & 6 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 27 & 18 \end{bmatrix}$$

และทำให้ $B = 3 \left(S \begin{bmatrix} 4+4\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 4-4\sqrt{2} \end{bmatrix} S^{-1} \right)$

$$= 3 \left(u \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + v \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 9 & 6 \end{bmatrix} \right)$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

$$= \begin{bmatrix} 0 & 4 \\ 36 & 24 \end{bmatrix}$$

และทำให้ $C = 3 \left(s \begin{bmatrix} 5+5\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 5-5\sqrt{2} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$

$$= 3 \left(s \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 9 & 6 \end{bmatrix} \right)$$

$$= 3 \left(\frac{s}{3} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 9 & 6 \end{bmatrix} \right)$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 5 \\ 45 & 30 \end{bmatrix}$$

มีผลทำให้ $A^2 + B^2 = \begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 27 & 18 \end{bmatrix}^2 + \begin{bmatrix} 0 & 4 \\ 36 & 24 \end{bmatrix}^2$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

$$= \begin{bmatrix} 81 & 54 \\ 486 & 405 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 144 & 96 \\ 864 & 720 \end{bmatrix}$$

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

$$= \begin{bmatrix} 225 & 150 \\ 1350 & 1125 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 5 \\ 45 & 30 \end{bmatrix}^2 = C^2$$

ทฤษฎีนำ 4.1.6 กำหนดให้ $\langle \bar{Q} \rangle = (k + \sqrt[3]{A} + \sqrt[3]{B} / A = x + y\sqrt{z},$

$B = x - y\sqrt{z}, k, x, y, z \in \mathcal{Q}$ และ $\sqrt[3]{A} + \sqrt[3]{B} \notin \mathcal{Q}^*$)

จะได้ว่า ถ้า a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่ี้อันดับเท่ากับ 3

แล้ว $a \in \langle \bar{Q} \rangle$

พิสูจน์

จาก a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่ี้อันดับเท่ากับ 3 และ

โดยนิยาม 2.3.8 และ นิยาม 2.3.9 จะได้ว่า

มี $p(x) = x^3 + r_1x^2 + r_2x + r_3$ เมื่อ $r_1, r_2, r_3 \in \mathcal{Z}$

เป็นโมโนคโพลีโนเมียลที่ลดทอนไม่ได้ใน $\mathcal{Q}[x]$ และ

a เป็นรากของสมการโดยทฤษฎี 2.3.2 ทำให้ได้ว่า

$$a = -\frac{r_1}{3} + \sqrt[3]{\frac{-q}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-q}{2} - \sqrt{H}}$$

$$\text{เมื่อ } q = r_3 - \frac{r_1r_2}{3} + \frac{2r_1^3}{27}$$

$$\text{และ } H = \frac{1}{27} \left(r_2 - \frac{r_1}{3} \right)^3 + \frac{q^2}{4}$$

สมมติให้ $a \in \mathcal{Q}^*$

โดยที่ $a = m_1 + n_1\sqrt{d_1}$ เมื่อ $\exists m_1, \exists n_1, \exists d_1 \in \mathcal{Q}$

และ $\sqrt{d_1} \notin \mathcal{Q}$

แต่เนื่องจาก $m_1 + n_1\sqrt{d_1}$ เป็นรากของโพลีโนเมียลที่มี

อันดับเท่ากับ 2 เมื่อ $n_1 \neq 0$ และ $d_1 \neq 0$

หรือเป็นรากของโพลีโนเมียลที่มีอันดับเท่ากับ 1

เมื่อ $n_1 = 0$ หรือ $d_1 = 0$ ทำให้ a เป็นราก

ของโพลีโนเมียลที่มีอันดับ 2 หรือ 1 ด้วย

เกิดข้อขัดแย้งกับสมมติให้

ดังนั้น $a \notin \mathbb{Q}^*$

$$\text{และ จาก } a = -\frac{r_1}{3} + \sqrt[3]{\frac{-q + \sqrt{H}}{2}} + \sqrt[3]{\frac{-q - \sqrt{H}}{2}}$$

$$\text{โดยที่ } -\frac{r_1}{3}, \frac{-q}{2}, H \in \mathbb{Q}$$

ดังนั้นจะได้ว่า $a \in \langle \mathbb{Q} \rangle$

นิยาม 4.1.2

กำหนดให้ $A = x + y\sqrt{z}$, $B = x - y\sqrt{z}$

โดยที่ $x, y, z \in \mathbb{Q}$ และ $\sqrt[3]{A} + \sqrt[3]{B} \notin \mathbb{Q}^*$

ถ้า $r, s, t \in \mathbb{Q}$

$$\text{และ } w = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}i}{2}$$

จะเรียก $r + s(\sqrt[3]{A} + w\sqrt[3]{B}) + t(w\sqrt[3]{A} + w^2\sqrt[3]{B})^2$

ว่า รากสังยุคที่ 1 (the first conjugate)

ของ $r + s(\sqrt[3]{A} + \sqrt[3]{B}) + t(\sqrt[3]{A} + \sqrt[3]{B})^2$

ใช้สัญลักษณ์แทนด้วย $(r + s(\sqrt[3]{A} + \sqrt[3]{B}) + t(\sqrt[3]{A} + \sqrt[3]{B})^2)'$

จะเรียก $r + s(w\sqrt[3]{A+w\sqrt{B}}) + t(w\sqrt[3]{A+w\sqrt{B}})^2$

ว่า คอนจูเกตที่ 2 (the second conjugate)

ของ $r + s(\sqrt[3]{A + \sqrt{B}}) + t(\sqrt[3]{A + \sqrt{B}})^2$

ใช้สัญลักษณ์แทนด้วย $(r + s(\sqrt[3]{A + \sqrt{B}}) + t(\sqrt[3]{A + \sqrt{B}})^2)$

หมายเหตุ

กำหนดให้ $A = x + y\sqrt{z}$, $B = x - y\sqrt{z}$

โดยที่ $x, y, z \in \mathbb{Q}$ และ $\sqrt[3]{A + \sqrt{B}} \notin \mathbb{Q}$

จะได้ว่า ถ้า $r_i, s_i, t_i \in \mathbb{Q}$, $\forall i = 1, 2$

และ $r_1 + s_1(\sqrt[3]{A + \sqrt{B}}) + t_1(\sqrt[3]{A + \sqrt{B}})^2$

$= r_2 + s_2(\sqrt[3]{A + \sqrt{B}}) + t_2(\sqrt[3]{A + \sqrt{B}})^2$

แล้ว $r_1 = r_2$, $s_1 = s_2$ และ $t_1 = t_2$

ทฤษฎีบท 4.1.7

ให้ a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันตรภาคเท่ากับ 3

แล้วจะได้ $a \neq a' \neq a'' \neq a$

พิสูจน์

จาก a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันตรภาคเท่ากับ 3

และโดยนิยาม 2.3.8 และนิยาม 2.3.9 จะได้ว่า มี

$p(x) = x^3 + r_1x^2 + r_2x + r_3$ เมื่อ $r_1, r_2, r_3 \in \mathbb{Z}$

เป็นโมนิคโพลิโนเมียลที่ลดทอนไม่ได้ โดยที่ a เป็นราก

ของ $p(x)$ โดยทฤษฎี 2.3.2 ทำให้ได้ว่า

$$a = -\frac{r_1}{3} + \sqrt[3]{\frac{-q}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-q}{2} - \sqrt{H}}$$

$$a' = -\frac{r_1}{3} + w \sqrt[3]{\frac{-q}{2} + \sqrt{H}} + w^2 \sqrt[3]{\frac{-q}{2} - \sqrt{H}}$$

$$a'' = -\frac{r_1}{3} + w^2 \sqrt[3]{\frac{-q}{2} + \sqrt{H}} + w \sqrt[3]{\frac{-q}{2} - \sqrt{H}}$$

$$\text{เมื่อ } q = r_3 - \frac{r_1 r_2}{3} + \frac{2r_1^3}{27}, H = \frac{1}{27} \left(r_2 - \frac{r_1}{3} \right)^3 + \frac{q^2}{4}$$

$$\text{และ } w = \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} i$$

$$\text{สมมติให้ } a = a'$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } (x-a)(x-a')(x-a'') &= (x-a)(x-a)(x-a'') \\ &= (x^2 - 2ax + a^2)(x-a'') \\ &= x^3 + (-2a-a'')x^2 \\ &\quad + (a^2 + 2aa'')x - a^2 a'' \end{aligned}$$

$$\text{แต่เนื่องจาก } (x-a)(x-a')(x-a'')$$

$$= P(x) = x^3 + r_1 x^2 + r_2 x + r_3, r_1, r_2, r_3 \in \mathbb{Z}$$

$$\text{ดังนั้น } (x-a)(x-a')(x-a'')$$

$$= x^3 + (-2a-a'')x^2 + (a^2 + 2aa'')x - a^2 a''$$

$$\text{นั่นคือ } x^3 + r_1 x^2 + r_2 x + r_3$$

$$= x^3 + (-2a-a'')x^2 + (a^2 + 2aa'')x - a^2 a''$$

โดยการเปรียบเทียบสัมประสิทธิ์ของพหุนามจะได้ว่า

$$-2a - a'' = r_1 \quad (2)$$

$$\text{และ } a^2 + 2aa'' = r_2 \quad (3)$$

จาก (2) จะได้ $a'' = -2a - r_1$
แทนค่า a'' ใน (3) จะได้

$$a^2 + 2a(-2a - r_1) = r_2$$

$$a^2 - 4a^2 - 2r_1 a = r_2$$

$$-3a^2 - 2r_1 a - r_2 = 0$$

ดังนั้นโดยทฤษฎี 2.3.1 จะได้ว่า

$$a = \frac{2r_1 \pm \sqrt{4r_1^2 - 12r_2}}{-6}$$

แสดงว่า a มีอันดับเท่ากับ 2
เกิดข้อขัดแย้งที่กำหนดให้

ดังนั้น $a \neq a'$

และในทำนองเดียวกันกับกรณี $a \neq a'$ จะได้ว่า $a' \neq a''$

และ $a'' \neq a$

เพราะฉะนั้น จะได้ว่า $a \neq a' \neq a'' \neq a$

ทฤษฎีบท 4.1.8 กำหนดให้ $a \in \langle \bar{Q} \rangle$ จะได้ว่า ถ้า $r, s, t, u, v \in \bar{Q}$ แล้ว

$$1. (r+sa+ta^2)' = r+sa'+t(a^2)'$$

$$2. (r+sa+ta^2)'' = r+sa''+t(a^2)''$$

$$3. \text{ ถ้า } r+sa = u+va$$

$$\text{แล้วจะได้ว่า } (r+sa)' = (u+va)'$$

$$4. \text{ ถ้า } r+sa = u+va$$

$$\text{แล้วจะได้ว่า } (r+sa)'' = (u+va)''$$

พิสูจน์

$$\text{ให้ } a = k + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}}$$

เมื่อ $k, x, H \in \bar{Q}$ และ

$$\sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}} \notin \bar{Q}^*, r, s, t \in \bar{Q}$$

$$1. \text{ จาก } r+sa+ta^2$$

$$= (r+s(k + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}}))$$

$$+ t(k + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}})^2$$

$$= r+sk+s(\sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}})$$

$$+ t(k^2 + 2k(\sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}}))$$

$$+ t(\sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}})^2$$

$$= r+sk+s(\sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}})$$

$$+ tk^2 + 2tk(\sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}})$$

$$+ t(\sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}})^2$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } r+sa+ta^2 &= r+sk+tk^2+(s+2tk)\left(\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}\right) \\ &+ t\left(\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}\right)^2 \end{aligned}$$

จาก $r+sk+tk^2$, $s+2tk$, $t \in \mathbb{Q}$

และโดยนิยาม 4.1.2 จะได้ว่า

$$\begin{aligned} (r+sa+ta^2)' &= (r+sk+tk^2+(s+2tk)\left(\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}\right) \\ &+ t\left(\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}\right)^2)' \\ &= r+sk+tk^2+(s+2tk)\left(w\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+w^2\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}\right) \\ &+ t\left(w\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+w^2\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}\right)^2 \\ &= r+sk+s\left(w\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+w^2\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}\right)+tk^2 \\ &+ 2tk\left(w\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+w^2\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}\right) \\ &+ t\left(w\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+w^2\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}\right)^2 \\ &= r+s(k+w\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+w^2\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}}) \\ &+ t(k+w\sqrt[3]{\frac{-x}{2}+\sqrt{H}}+w^2\sqrt[3]{\frac{-x}{2}-\sqrt{H}})^2 \end{aligned}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ดังนั้น

$$(r+sa+ta^2)' = r+sa'+t(a')^2$$

2. พิสูจน์ว่านอกระยะเดียวกันกับ ข้อ 1 จะได้ว่า

$$(r+sa+ta^2)'' = r+sa''+t(a'')^2$$

3. ให้ $r+sa = u+va$ ดังนั้นจะได้ว่า

$$(r-u) = (v-s)a \quad (1)$$

จะแสดงว่า $r = u$ และ $v = s$

สมมติให้ $r - u \neq 0$ หรือ $v - s \neq 0, r, u, v, s \in \mathbb{Q}$

ดังนั้นให้ $t_1 = r-u, t_2 = v-s, t_1, t_2 \in \mathbb{Z} - \{0\}$

จาก (1) จะได้ว่า $t_1 = t_2 a$

แต่เนื่องจาก $a \notin \mathbb{Q}$

พิจารณา กรณี $t_2 \neq 0$ จะได้ว่า $t_2 a \notin \mathbb{Q}$

แต่เนื่องจาก $t_1 = t_2 a$

ทำให้ $t_1 \notin \mathbb{Q}$ ขัด

เกิดข้อขัดแย้งกับกำหนดให้

พิจารณา กรณี $t_2 = 0$ จะได้ว่า $t_2 a = 0$

ทำให้ $t_1 = 0$ แสดงว่า $t_1 = 0$

และ $t_2 = 0$ เกิดการขัดแย้ง

ดังนั้น $r - u = 0$ และ $v - s = 0$

นั่นคือ $r = u$ และ $v = s$

ดังนั้นจะได้อะไร

$$\begin{aligned} r+s &= w \sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + w^2 \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}} \\ &= u+v \left(w \sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + w^2 \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}} \right) \end{aligned}$$

นั่นคือ $r + sa' = u + va'$

จากข้อ 1 จะได้อะไร $(r+sa)' = (u+va)'$

4. กำหนดให้ $r+sa = u+va$

พิสูจน์ว่าอันนี้เกี่ยวข้องกับข้อ 3 จะได้อะไร

$$(r+sa)'' = (u+va)''$$

ทฤษฎีบท 4.1.9 กำหนดให้ $a \in \langle \mathbb{Q} \rangle$

จะได้อะไร ถ้า $s, t, u, v \in \mathbb{Q}$ แล้ว

$$1. (s+ta)' + (u+va)' = ((s+ta)+(u+va))'$$

$$2. (s+ta)'' + (u+va)'' = ((s+ta)+(u+va))''$$

$$3. (s+ta)' (u+va)' = ((s+ta)(u+va))'$$

$$4. (s+ta)'' (u+va)'' = ((s+ta)(u+va))''$$

พิสูจน์

$$\text{ให้ } a = k + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}}, \quad k, x, H \in \mathbb{Q}$$

$$\text{และ } \sqrt[3]{\frac{-x}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-x}{2} - \sqrt{H}} \notin \mathbb{Q}^*$$

และกำหนดให้ $s, t, u, v \in \mathbb{Q}$

$$\begin{aligned} 1. \text{ จาก } (s+ta)' + (u+va)' &= (s+ta)' + (u+va)' \\ &= (s+u) + (t+v)a' \end{aligned}$$

แต่เนื่องจาก $s+u, t+v \in \mathbb{Q}$

โดยทฤษฎีบท 4.1.8 ข้อ 1

$$\begin{aligned} \text{จะได้ว่า } (s+u) + (t+v)a' &= ((s+u) + (t+v)a)' \\ &= ((s+ta) + (u+va))' \end{aligned}$$

$$\text{ดังนั้น } (s+ta)' + (u+va)' = ((s+ta) + (u+va))'$$

2. พิสูจน์ทำนองเดียวกันกับข้อ 1 จะได้ว่า

$$(s+ta)'' + (u+va)'' = ((s+ta) + (u+va))''$$

$$3. \text{ จาก } (s+ta)' (u+va)' = (s+ta)' (u+va)'$$

$$= su + (tu+sv)a' + tv(a')^2$$

แต่เนื่องจาก $su, tu+sv, tv \in \mathbb{Q}$

และโดยทฤษฎีบท 4.1.8 จะได้ว่า

$$\begin{aligned} su+(tu+sv)a' +tv(a')^2 &= (su+(tu+sv)a+tv a^2)' \\ &= ((s+ta) \cdot (u+va))' \end{aligned}$$

$$\text{นั่นคือ } (s+ta)' \cdot (u+va)' = ((s+ta) \cdot (u+va))'$$

4. พิสูจน์ท่านเองเกี่ยวกับข้อ 3 จะได้ว่า

$$(s+ta)'' \cdot (u+va)'' = ((s+ta) \cdot (u+va))''$$

ทฤษฎีบท 4.1.10 ให้ $p \geq 2$, ถ้า a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดับ

เท่ากับ 3 และ $b, c \in Q(a)$

สอดคล้องกับสมการ $a^p + b^p = c^p$ แล้วจะได้ว่า

$$1. (a')^p + (b')^p = (c')^p$$

$$2. (a'')^p + (b'')^p = (c'')^p$$

พิสูจน์

กำหนดให้ a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดับเท่ากับ 3 ,

$$b, c \in Q(a) \quad \text{และ} \quad a^p + b^p = c^p$$

1. โดยทฤษฎีบท 4.1.8 ข้อ 3 จะได้ว่า

$$(a^p + b^p)' = (c^p)'$$

โดยทฤษฎีบท 4.1.9 ข้อ 1 จะได้ว่า

$$(a^p + b^p)' = (a^p)' + (b^p)'$$

โดยทฤษฎีบท 4.1.9 ข้อ 3 จะได้ว่า

$$(a^p)' = (a')^p$$

$$(b^p)' = (b')^p$$

$$\text{และ } (c^p)' = (c')^p$$

$$\text{ดังนั้น } (a')^p + (b')^p = (c')^p$$

2. พิสูจน์ทำนองเดียวกันกับข้อ 1 จะได้ว่า

$$(a'')^p + (b'')^p = (c'')^p$$

□

ทฤษฎี 4.1.11

ให้ $p \geq 2$ ถ้า a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดับเท่ากับ 3 และ $b, c \in \mathbb{Q}(a)$ โดยที่ $b \neq 0$, $c \neq 0$ และสอดคล้องกับสมการ $a^p + b^p = c^p$ แล้วจะมีเมทริกซ์นอริงกูลาร์ $A, B, C \in M_3(\mathbb{Z})$ ที่ $A^p + B^p = C^p$

พิสูจน์

ให้ $p \geq 2$, a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดับเท่ากับ 3 และ $b, c \in \mathbb{Q}(a)$ โดยที่ $b \neq 0$, $c \neq 0$ และ b, c สอดคล้องกับสมการ $a^p + b^p + c^p = 0$ จาก $b, c \in \mathbb{Q}(a)$

$$\text{ให้ } b = s+ta, \exists s, \exists t \in \mathbb{Q} \quad (1)$$

$$\text{และ } c = u+va, \exists u, \exists v \in \mathbb{Q} \quad (2)$$

ดังนั้นโดยทฤษฎีบท 4.1.8 ข้อ 3 และ ข้อ 4 จะได้ว่า

$$b' = s+ta' \quad (3)$$

$$c' = u+va' \quad (4)$$

$$\text{และ } b'' = s+ta'' \quad (5)$$

$$c'' = u+va'' \quad (6)$$

เนื่องจาก a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตอันดับ 3 จะได้ว่า

$$\text{มี } p(x) = x^3 + r_1x^2 + r_2x + r_3 \text{ โดยที่ } r_1, r_2, r_3 \in \mathbb{Z}$$

เป็น มอนิกโพลิโนเมียลที่ลดทอนไม่ได้

$$\text{และ } a = -\frac{r_1}{3} + \sqrt[3]{\frac{-q}{2} + \sqrt{H}} + \sqrt[3]{\frac{-q}{2} - \sqrt{H}}$$

เป็นรากของ $p(x)$, โดยที่

$$q = r_3 - \frac{r_1r_2}{3} + \frac{2r_1^3}{27}, \quad H = \frac{1}{27} \left(r_2 - \frac{r_1^2}{3} \right)^2 + \frac{q^2}{4}$$

โดยนิยาม 4.1.2 จะได้ว่า

$$a' = -\frac{r_1}{3} + w \sqrt[3]{\frac{-q}{2} + \sqrt{H}} + w^2 \sqrt[3]{\frac{-q}{2} - \sqrt{H}}$$

$$a'' = -\frac{r_1}{3} + w^2 \sqrt[3]{\frac{-q}{2} + \sqrt{H}} + w \sqrt[3]{\frac{-q}{2} - \sqrt{H}}$$

$$\text{โดยที่ } w = \frac{-1 + \sqrt{3}}{2} \quad \text{และ} \quad \bar{w} = \frac{-1 - \sqrt{3}}{2}$$

โดยทฤษฎี 2.3.2 จะได้ว่า a' และ a'' เป็นราก

อีก 2 รากของ $p(x)$

พิจารณาเมตริกจำนวนเต็ม $x = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -r_3 & -r_2 & -r_1 \end{bmatrix}$

ให้ เมตริก $s = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & a' & a'' \\ a^2 & (a')^2 & (a'')^2 \end{bmatrix}$

โดยทฤษฎีบท 4.1.7 ทราบว่า $a \neq a' \neq a'' \neq a$

ดังนั้น $(a'-a)(a''-a)(a''-a') \neq 0$

เนื่องจาก $\det s = (a'-a)(a''-a)(a''-a')$

ดังนั้นจะได้ว่า $\det s \neq 0$

โดยทฤษฎี 2.2.9 จะได้ว่า s เป็นเมตริกนอริงกูลาร์

และจะได้ว่า s^{-1} ซึ่ง $s^{-1}s = ss^{-1} = I$

เนื่องจาก $s \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & a' & a'' \\ a^2 & (a')^2 & (a'')^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix}$

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

$$= \begin{bmatrix} a & a' & a'' \\ a^2 & (a')^2 & (a'')^2 \\ a^3 & (a')^3 & (a'')^3 \end{bmatrix}$$

และ $\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -r_3 & -r_2 & -r_1 \end{bmatrix} s = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -r_3 & -r_2 & -r_1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & a' & a'' \\ a^2 & (a')^2 & (a'')^2 \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} a & a' & a'' \\ a^2 & (a')^2 & (a'')^2 \\ -r_3 - r_2 a - r_1 a^2 & -r_3 - r_2 a' - r_1 (a')^2 & -r_3 - r_2 a'' - r_1 (a'')^2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} a & a' & a'' \\ a^2 & (a')^2 & (a'')^2 \\ a^3 & (a')^3 & (a'')^3 \end{bmatrix}$$

ดังนั้น $s \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -r_3 & -r_2 & -r_1 \end{bmatrix} s$

ทำให้ได้ $s \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} s^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -r_3 & -r_2 & -r_1 \end{bmatrix} s s^{-1}$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -r_3 & -r_2 & -r_1 \end{bmatrix}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เนื่องจาก $a \neq 0, a' \neq 0$ และ $a'' \neq 0$
 ดังนั้น $aa'a'' \neq 0$

All rights reserved

โดยทฤษฎี 2.2.9 จะได้ว่า

$$\begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix}$$

เป็นเมทริกซ์บนเชิงดูการ์ ซึ่งมีผลทำให้ x เป็นเมทริกซ์บนเชิงดูการ์

$$\text{พิจารณาเมทริกซ์ } Y = S \begin{bmatrix} b & 0 & 0 \\ 0 & b' & 0 \\ 0 & 0 & b'' \end{bmatrix} S^{-1}$$

จาก (1), (3) และ (5) จะได้ว่า

$$S \begin{bmatrix} b & 0 & 0 \\ 0 & b' & 0 \\ 0 & 0 & b'' \end{bmatrix} S^{-1} = S \begin{bmatrix} s+ta & 0 & 0 \\ 0 & s+ta' & 0 \\ 0 & 0 & s+ta'' \end{bmatrix} S^{-1}$$

$$= S \left(\begin{bmatrix} s & 0 & 0 \\ 0 & s & 0 \\ 0 & 0 & s \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} ta & 0 & 0 \\ 0 & ta' & 0 \\ 0 & 0 & ta'' \end{bmatrix} \right) S^{-1}$$

$$= S \left(\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} S^{-1} \right) + t \left(\begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} S^{-1} \right)$$

$$\text{ดังนั้น } Y = S \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -r_2 & -r_2 & -r_1 \end{bmatrix}$$

พิจารณามatrice $Z = S \begin{bmatrix} c & 0 & 0 \\ 0 & c' & 0 \\ 0 & 0 & c'' \end{bmatrix} S^{-1}$

พิสูจน์ทำนองเดียวกันกับatrice Y จะได้ว่า

Z เป็นatriceนอริงกูลาร์

$$\text{และ } Z = u \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} + v \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -r_3 & -r_2 & -r_1 \end{bmatrix}$$

จาก $s, t, u, v \in Q$ กิ่งนี้ให้

k เป็น ค.ร.น. ของส่วนของ s, t, u, v

ทำให้ได้ว่า $ks, kt, ku, kv \in Z$

ให้ $A = kX, B = kY, C = kZ$

นั่นคือ $A = kX = k \left(S \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} S^{-1} \right)$

$$B = kY = k \left(S \begin{bmatrix} b & 0 & 0 \\ 0 & b' & 0 \\ 0 & 0 & b'' \end{bmatrix} S^{-1} \right)$$

$$C = kZ = k \left(S \begin{bmatrix} c & 0 & 0 \\ 0 & c' & 0 \\ 0 & 0 & c'' \end{bmatrix} S^{-1} \right)$$

จะได้ว่า A, B, C เป็นatriceจำนวนเต็ม

จะแสดงว่า $A^p + B^p = C^p$

พิจารณา $A^p + B^p = \left(k \left(s \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} s^{-1} \right)^p \right)$

$+ \left(k \left(s \begin{bmatrix} b & 0 & 0 \\ 0 & b' & 0 \\ 0 & 0 & b'' \end{bmatrix} s^{-1} \right)^p \right)$

ดังนั้น $A^p + B^p = k^p \left(s \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} s^{-1} \right)^p$

$+ k^p \left(s \begin{bmatrix} b & 0 & 0 \\ 0 & b' & 0 \\ 0 & 0 & b'' \end{bmatrix} s^{-1} \right)^p \quad (7)$

พิจารณา $\left(s \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} s^{-1} \right)^p$
 $= s \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} \dots \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} s^{-1}$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

$$= s \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix}^p s^{-1} = s \begin{bmatrix} a^p & 0 & 0 \\ 0 & (a')^p & 0 \\ 0 & 0 & (a'')^p \end{bmatrix} s^{-1}$$

ดังนั้น $\left(s \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a' & 0 \\ 0 & 0 & a'' \end{bmatrix} s^{-1} \right)^p = s \begin{bmatrix} a^p & 0 & 0 \\ 0 & (a')^p & 0 \\ 0 & 0 & (a'')^p \end{bmatrix} s^{-1}$

ในทำนองเดียวกันจะได้อีกว่า

$$\left(s \begin{bmatrix} b & 0 & 0 \\ 0 & b' & 0 \\ 0 & 0 & b'' \end{bmatrix} s^{-1} \right)^p = s \begin{bmatrix} b^p & 0 & 0 \\ 0 & (b')^p & 0 \\ 0 & 0 & (b'')^p \end{bmatrix} s^{-1}$$

ดังนั้นจาก (7) จะได้อีกว่า

$$A^p + B^p = k^p \left(s \begin{bmatrix} a^p & 0 & 0 \\ 0 & (a')^p & 0 \\ 0 & 0 & (a'')^p \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

$$+ k^p \left(s \begin{bmatrix} b^p & 0 & 0 \\ 0 & (b')^p & 0 \\ 0 & 0 & (b'')^p \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

$$= k^p \left(s \begin{bmatrix} a^p + b^p & 0 & 0 \\ 0 & (a')^p + (b')^p & 0 \\ 0 & 0 & (a'')^p + (b'')^p \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

จาก $a^p + b^p = c^p$

และทฤษฎีบท 4.1.10 จะได้ว่า

$$A^p + B^p = k^p \left(s \begin{bmatrix} c^p & 0 & 0 \\ 0 & (c')^p & 0 \\ 0 & 0 & (c'')^p \end{bmatrix} s^{-1} \right)$$

$$= \left(k \left(s \begin{bmatrix} c & 0 & 0 \\ 0 & (c') & 0 \\ 0 & 0 & (c'') \end{bmatrix} s^{-1} \right) \right)^p$$

ดังนั้น $A^p + B^p = C^p$

เพราะฉะนั้นแสดงว่ามีเมตริกซ์นอริงกูลาร์

$$A, B, C \in M_3(\mathbb{Z}) \quad \text{ที่} \quad A^p + B^p = C^p$$

□

ตัวอย่าง 4.1.3 พิจารณา $p = 2$, $(3\sqrt[3]{2})^2 + (4\sqrt[3]{2})^2 = (5\sqrt[3]{2})^2$

โดยทฤษฎีบท 4.1.11 จะสามารถหาเมตริกซ์นอริงกูลาร์

$$A, B, C \in M_3(\mathbb{Z}) \quad \text{ที่สอดคล้องกับสมการ} \quad A^2 + B^2 = C^2$$

จากกำหนดให้ จะได้ว่า

$$a = 3\sqrt[3]{2}, \quad b = 4\sqrt[3]{2}, \quad c = 5\sqrt[3]{2} \quad \text{และ}$$

$$a' = w(3\sqrt[3]{2}), b' = w(4\sqrt[3]{2}), c' = w(5\sqrt[3]{2})$$

$$a'' = w^2(3\sqrt[3]{2}), b'' = w^2(4\sqrt[3]{2}), c'' = w^2(5\sqrt[3]{2})$$

ซึ่ง a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตของ $x^3 - 54$

เพราะว่า $b = 4\sqrt[3]{2} = 0 + \frac{4}{3}(3\sqrt[3]{2})$ ดังนั้น $s = \frac{0}{1}, t = \frac{4}{3}$

และ $c = 5\sqrt[3]{2} = 0 + \frac{5}{3}(3\sqrt[3]{2})$ ดังนั้น $u = \frac{0}{1}, v = \frac{5}{3}$

ให้ k เป็น ค.ร.น. ของส่วนของ s, t, u, v

จะได้ว่า $k = 3$

จะกำหนด $S = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 3\sqrt[3]{2} & w3\sqrt[3]{2} & w^23\sqrt[3]{2} \\ (3\sqrt[3]{2})^2 & (w3\sqrt[3]{2})^2 & (w^23\sqrt[3]{2})^2 \end{bmatrix}$

และ $A = 3 \left(S \begin{bmatrix} 3\sqrt[3]{2} & 0 & 0 \\ 0 & w3\sqrt[3]{2} & 0 \\ 0 & 0 & w^23\sqrt[3]{2} \end{bmatrix} S^{-1} \right)$

จะได้ว่า $A = 3 \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 54 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \\ 162 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

และทำให้ $B = 3 \left(s \begin{bmatrix} 4\sqrt{2} & 0 & 0 \\ 0 & w4\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 0 & w^2 4\sqrt{2} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$

$$= 3 \left(s \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 54 & 0 & 0 \end{bmatrix} \right)$$

$$= 3 \left(\frac{4}{3} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 54 & 0 & 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \\ 216 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

และ $C = 3 \left(s \begin{bmatrix} 5\sqrt{2} & 0 & 0 \\ 0 & w5\sqrt{2} & 0 \\ 0 & 0 & w^2 5\sqrt{2} \end{bmatrix} s^{-1} \right)$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

$$= 3 \left(u \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} + v \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 54 & 0 & 0 \end{bmatrix} \right)$$

$$= 3 \left(\frac{5}{3} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 54 & 0 & 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \\ 270 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{มีผลทำให้ } A^2 + B^2 = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \\ 162 & 0 & 0 \end{bmatrix}^2 + \begin{bmatrix} 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \\ 216 & 0 & 0 \end{bmatrix}^2$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 9 \\ 486 & 0 & 0 \\ 0 & 486 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 16 \\ 864 & 0 & 0 \\ 0 & 864 & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 25 \\ 1350 & 0 & 0 \\ 0 & 1350 & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \\ 270 & 0 & 0 \end{bmatrix}^2 = C^2$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 เพราะฉะนั้นจะได้ว่ามีเมตริกซ์นอกเหนือที่
 $A, B, C \in M_3(\mathbb{Z})$ ที่ $A^2 + B^2 = C^2$
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตัวอย่าง 4.1.4 พิจารณา $p = 3$, $(\sqrt[3]{9})^3 = (-2)^3 = 1^3$

โดยทฤษฎี 4.1.11 จะสามารถหาเมทริกซ์บล็อก

$A, B, C \in M_3(\mathbb{Z})$ ที่สอดคล้องกับสมการ จากกำหนดให้

จะได้ $a = \sqrt[3]{9}$, $b = -2$, $c = 1$

$$a' = w \sqrt[3]{9}, b = -2, c = 1$$

$$a'' = w^2 \sqrt[3]{9}, b = -2, c = 1$$

ซึ่ง a เป็นจำนวนจริงเชิงพีชคณิตของ $x^3 - 9$

เพราะว่า $b = -2 = -2 + 0(\sqrt[3]{9})$ ดังนั้น $s = -2, t = \frac{0}{1}$

และ $c = 1 = 1 + 0(\sqrt[3]{9})$ ดังนั้น $u = 1, v = \frac{0}{1}$

ให้ k เป็น ค.ร.น. ของส่วนของ s, t, u, v

จะได้ว่า $k = 1$

จะกำหนด $s = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ \sqrt[3]{9} & w \sqrt[3]{9} & w^2 \sqrt[3]{9} \\ (\sqrt[3]{9})^2 & (w \sqrt[3]{9})^2 & (w^2 \sqrt[3]{9})^2 \end{bmatrix}$

และ $A = s \begin{bmatrix} \sqrt[3]{9} & 0 & 0 \\ 0 & w \sqrt[3]{9} & 0 \\ 0 & 0 & w^2 \sqrt[3]{9} \end{bmatrix} s^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 9 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

และทำให้ $B = S \begin{bmatrix} -2 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & -2 \end{bmatrix} S^{-1} = \begin{bmatrix} -2 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & -2 \end{bmatrix}$

และ $C = S \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} S^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

มีผลทำให้ $A^3 + B^3 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 9 & 0 & 0 \end{bmatrix}^3 + \begin{bmatrix} -2 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & -2 \end{bmatrix}^3$

$$= \begin{bmatrix} 9 & 0 & 0 \\ 0 & 9 & 0 \\ 0 & 0 & 9 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -8 & 0 & 0 \\ 0 & -8 & 0 \\ 0 & 0 & -8 \end{bmatrix}$$

ดังนั้น $A^3 + B^3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = C^3$

เพราะฉะนั้น จะได้ว่ามีเมทริกซ์อันดับ 3

$$A, B, C \in M_3(\mathbb{Z}) \quad \text{ที่} \quad A^3 + B^3 = C^3$$

ตัวอย่าง 4.1.5 จงหาเมทริกซ์นอเชิงตุลาร A, B, C ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^2 + B^2 = C^2 \quad \text{โดยที่}$$

1. $A, B, C \in M_4(\mathbb{Z})$

2. $A, B, C \in M_5(\mathbb{Z})$

3. $A, B, C \in M_{10}(\mathbb{Z})$

วิธีทำ

จากตัวอย่าง 4.1.1 จะได้ว่า มีเมทริกซ์นอเชิงตุลาร

$$A_1, B_1, C_1 \in M_2(\mathbb{Z}) \quad \text{ที่} \quad A_1^2 + B_1^2 = C_1^2$$

โดยที่

$$A_1 = \begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 54 & 0 \end{bmatrix}, \quad B_1 = \begin{bmatrix} 0 & 4 \\ 72 & 0 \end{bmatrix}, \quad C_1 = \begin{bmatrix} 0 & 5 \\ 90 & 0 \end{bmatrix}$$

จากตัวอย่าง 4.1.3 จะได้ว่า มีเมทริกซ์นอเชิงตุลาร

$$A_2, B_2, C_2 \in M_3(\mathbb{Z}) \quad \text{ที่} \quad A_2^2 + B_2^2 = C_2^2 \quad \text{โดยที่}$$

$$A_2 = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \\ 162 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad B_2 = \begin{bmatrix} 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \\ 216 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$C_2 = \begin{bmatrix} 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \\ 270 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

1. ให้ $A = A_1 \oplus B_1$, $B = B_1 \oplus A_1$, $C = C_1 \oplus C_1$

จะได้ว่า $A = \begin{bmatrix} A_1 & 0 \\ 0 & B_1 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} B_1 & 0 \\ 0 & A_1 \end{bmatrix}$, $C = \begin{bmatrix} C_1 & 0 \\ 0 & C_1 \end{bmatrix}$

พิจารณา $A^2 + B^2 = \begin{bmatrix} A_1^2 & 0 \\ 0 & B_1^2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} B_1^2 & 0 \\ 0 & A_1^2 \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} A_1^2 & 0 \\ 0 & B_1^2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} B_1^2 & 0 \\ 0 & A_1^2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} A_1^2 + B_1^2 & 0 \\ 0 & B_1^2 + A_1^2 \end{bmatrix}$$

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

$$= \begin{bmatrix} C_1^2 & 0 \\ 0 & C_1^2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} C_1 & 0 \\ 0 & C_1 \end{bmatrix}^2 = C^2$$

จะได้ว่ามีเมทริกซ์อนึ่งกึ่งกลาง $A, B, C \in M_4(\mathbb{Z})$

ที่สอดคล้องกับสมการ $A^2 + B^2 = C^2$

2. ให้ $A = A_1 \oplus B_2, B = B_1 \oplus A_2, C = C_1 \oplus C_2$

จะได้ว่า $A = \begin{bmatrix} A_1 & 0 \\ 0 & B_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 54 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 216 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

$B = \begin{bmatrix} B_1 & 0 \\ 0 & A_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 4 & 0 & 0 & 0 \\ 72 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 162 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

$C = \begin{bmatrix} C_1 & 0 \\ 0 & C_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 5 & 0 & 0 & 0 \\ 90 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 5 \\ 0 & 0 & 270 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

พิจารณา $A^2 + B^2 = \begin{bmatrix} A_1^2 & 0 \\ 0 & B_2^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} B_1^2 & 0 \\ 0 & A_2^2 \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} A_1^2 & 0 \\ 0 & B_2^2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} B_1^2 & 0 \\ 0 & A_2^2 \end{bmatrix}$$

$$A^2 + B^2 = \begin{bmatrix} A_1^2 + B_1^2 & 0 \\ 0 & B_2^2 + A_2^2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} C_1^2 & 0 \\ 0 & C_2^2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} C_1 & 0 \\ 0 & C_2 \end{bmatrix}^2 = C^2$$

เพราะฉะนั้นจะได้ว่ามีเมทริกซ์บล็อกเชิงตุลาร์ $A, B, C \in M_5(\mathbb{Z})$

ที่สอดคล้องกับสมการ $A^2 + B^2 = C^2$

3. ให้ $A = A_1 \oplus A_1 \oplus A_2 \oplus A_2$

$$B = B_1 \oplus B_1 \oplus B_2 \oplus B_2$$

$$C = C_1 \oplus C_1 \oplus C_2 \oplus C_2$$

จะได้อะไร

$$A = \begin{bmatrix} A_1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & A_1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & A_2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & A_2 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} B_1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & B_1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & B_2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & B_2 \end{bmatrix}$$

$$C = \begin{bmatrix} C_1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & C_1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & C_2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & C_2 \end{bmatrix}$$

พิจารณา $A^2 + B^2 =$

$$\begin{bmatrix} A_1^2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & A_1^2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & A_2^2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & A_2^2 \end{bmatrix}^2 + \begin{bmatrix} B_1^2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & B_1^2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & B_2^2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & B_2^2 \end{bmatrix}^2$$

$$= \begin{bmatrix} A_1^2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & A_1^2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & A_2^2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & A_2^2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} B_1^2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & B_1^2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & B_2^2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & B_2^2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} A_1^2 + B_1^2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & A_1^2 + B_1^2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & A_2^2 + B_2^2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & A_2^2 + B_2^2 \end{bmatrix}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ดังนั้น

$$A^2 + B^2 = \begin{bmatrix} c_1^2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & c_1^2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & c_2^2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & c_2^2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} c_1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & c_1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & c_2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & c_2 \end{bmatrix}^2 = c^2$$

เพราะฉะนั้นแสดงว่ามีเมทริกซ์บนริงทูลาร์ $A, B, C \in M_{10}(\mathbb{Z})$ ที่สอดคล้องกับสมการ $A^2 + B^2 = C^2$

ในทฤษฎี 4.1.12 ต่อไปนี้ เราสามารถที่จะแสดงได้ว่า มีเมทริกซ์บนริงทูลาร์ขนาด $n \times n$, $n \geq 4$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$a^p + b^p = c^p, \text{ เมื่อกำหนด } p \geq 2 \text{ และ } a^p + b^p = c^p$$

โดยที่ a เป็นจำนวนเต็มเชิงพีชคณิตที่มีอันดับเท่ากับ 2 หรือ 3 และ

$b, c \in \mathcal{O}(a)$ มาให้ โดยจะสร้างเมทริกซ์ A, B, C ดังกล่าวจาก ปิธาม 3.3 และนิยาม 3.1.4 ดังตัวอย่าง 4.1.5 ที่ได้แสดงการหาเมทริกซ์บนริงทูลาร์ $A, B, C \in M_4(\mathbb{Z}), M_5(\mathbb{Z}), M_{10}(\mathbb{Z})$

ทฤษฎี 4.1.12 ให้ $p \geq 2$ และ $a^p + b^p = c^p$ โดยที่ a เป็นจำนวนเต็ม
 ซึ่งซึ่งสอดคล้องกับเท่ากับ 2 หรือ 3 และ $b, c \in \mathbb{Q}(a) - \{0\}$
 แล้วจะได้ว่าจะมีเมทริกซ์นอเน็งกูลาร์ $A, B, C \in M_n(\mathbb{Z})$
 ที่ $A^p + B^p = C^p$ เมื่อ $n \neq 1$

พิสูจน์ ให้ $n, p \in \mathbb{Z}^+$ เมื่อ $n \neq 1$ และ $p \geq 2$
กรณี 1 พิจารณาเมื่อ n เป็นจำนวนคู่บวก

ดังนั้น $n = 2m, m \in \mathbb{Z}^+$

โดยทฤษฎี 4.1.5 จะได้ว่า มีเมทริกซ์นอเน็งกูลาร์

$A_0, B_0, C_0 \in M_2(\mathbb{Z})$ ที่สอดคล้องกับสมการ
 $A_0^p + B_0^p = C_0^p$

ให้ A, B, C เป็นโคเรกซ์ m ชุดของ A_0, B_0, C_0
 ตามลำดับ จะได้ว่า

$$A = \begin{bmatrix} A_0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A_0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A_0 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} B_0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & B_0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & B_0 \end{bmatrix},$$

$$C = \begin{bmatrix} C_0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & C_0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & C_0 \end{bmatrix}$$

จาก A_0 เป็นเมทริกซ์อินเวอร์ส

ดังนั้นจะมี $A_0^{-1} \in M_2(\mathbb{Z})$ ที่ $A_0 A_0^{-1} = I = A_0^{-1} A_0$

$$\text{ให้ } M = \begin{bmatrix} A_0^{-1} & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A_0^{-1} & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A_0^{-1} \end{bmatrix}$$

$$\text{พิจารณา } AM = \begin{bmatrix} A_0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A_0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A_0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_0^{-1} & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A_0^{-1} & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A_0^{-1} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} A_0 A_0^{-1} & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A_0 A_0^{-1} & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A_0 A_0^{-1} \end{bmatrix} = I$$

$$\text{และ } MA = \begin{bmatrix} A_0^{-1} & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A_0^{-1} & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A_0^{-1} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A_0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A_0 \end{bmatrix}$$

$$MA = \begin{bmatrix} A^{-1}A & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A^{-1}A & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A^{-1}A \end{bmatrix} = I$$

แสดงว่า A เป็นเมทริกซ์อินเวอร์ส ซึ่ง $A^{-1} = M$
 และในทำนองเดียวกัน จะได้ว่า B, C เป็นเมทริกซ์อินเวอร์ส

พิจารณา $A^p + B^p = \begin{bmatrix} A & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A \end{bmatrix}^p$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chang Mai University
 All rights reserved

$$\begin{aligned}
 &= \begin{bmatrix} A^p + B^p & 0 & \dots & 0 \\ 0 & A^p + B^p & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & A^p + B^p \end{bmatrix} \\
 &= \begin{bmatrix} C^p & 0 & \dots & 0 \\ 0 & C^p & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & C^p \end{bmatrix} \\
 &= \begin{bmatrix} C^p & 0 & \dots & 0 \\ 0 & C^p & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & C^p \end{bmatrix}^p = C^p
 \end{aligned}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

แสดงว่ามีเมทริกซ์อินเวอร์ส $A, B, C \in M_n(\mathbb{Z})$

เมื่อ n เป็นจำนวนคู่บวก ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^p + B^p = C^p \quad (*)$$

กรณี 2 พิจารณาเมื่อ n เป็นจำนวนคี่บวก $n \neq 1$

ดังนั้นให้ $n_1 = 2m + 3$, $m \in \mathbb{Z}^+$

โดยทฤษฎี 4.1.11 จะได้ว่า มีเมตริกซ์อนึ่งรูปดาว

$A_1, B_1, C_1 \in M_3(\mathbb{Z})$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A_1^P + B_1^P = C_1^P \quad (1)$$

จากกรณี 1 จะได้ว่ามีเมตริกซ์อนึ่งรูปดาว

$A_0, B_0, C_0 \in M_{2m}(\mathbb{Z})$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A_0^P + B_0^P = C_0^P$$

ให้ $A = A_0 \oplus A_1$, $B = B_0 \oplus B_1$,

$C = C_0 \oplus C_1$ จะได้ว่า

$$A = \begin{bmatrix} A_0 & 0 \\ 0 & A_1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} B_0 & 0 \\ 0 & B_1 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} C_0 & 0 \\ 0 & C_1 \end{bmatrix}$$

จาก A_0, A_1 เป็นเมตริกซ์อนึ่งรูปดาว

ดังนั้นจะมี $A_0^{-1} \in M_{2m}(\mathbb{Z})$, $A_1^{-1} \in M_3(\mathbb{Z})$

ที่ $A_0 A_0^{-1} = A_0^{-1} A_0 = I$ และ $A_1^{-1} A_1 = A_1 A_1^{-1} = I$

$$\text{ให้ } M = \begin{bmatrix} A_0^{-1} & 0 \\ 0 & A_1^{-1} \end{bmatrix}$$

พิจารณา $AM =$
$$\begin{bmatrix} A_0 & 0 \\ 0 & A_1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_0^{-1} & 0 \\ 0 & A_1^{-1} \end{bmatrix}$$

$=$
$$\begin{bmatrix} A_0 A_0^{-1} & 0 \\ 0 & A_1 A_1^{-1} \end{bmatrix} = I$$

และ $MA =$
$$\begin{bmatrix} A_0^{-1} & 0 \\ 0 & A_1^{-1} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_0 & 0 \\ 0 & A_1 \end{bmatrix}$$

$=$
$$\begin{bmatrix} A_0^{-1} A_0 & 0 \\ 0 & A_1^{-1} A_1 \end{bmatrix} = I$$

แสดงว่า A เป็นเมทริกซ์นอสิงกูลาร์ ซึ่ง $A^{-1} = M$

และในทำนองเดียวกัน จะได้ว่า B, C เป็นเมทริกซ์นอสิงกูลาร์

ด้วย

พิจารณา $A^p + B^p =$
$$\begin{bmatrix} A_0 & 0 \\ 0 & A_1 \end{bmatrix}^p + \begin{bmatrix} B_0 & 0 \\ 0 & B_1 \end{bmatrix}^p$$

$=$
$$\begin{bmatrix} A_0^p & 0 \\ 0 & A_1^p \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} B_0^p & 0 \\ 0 & B_1^p \end{bmatrix}$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

$$= \begin{bmatrix} A_0^p + B_0^p & 0 \\ 0 & A_1^p + B_1^p \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} C_0^p & 0 \\ 0 & C_1^p \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} C_0 & 0 \\ 0 & C_1 \end{bmatrix}^p = C^p$$

แสดงว่ามีเมตริกซ์นอริงกูลาร์ $A, B, C \in M_{n_1}(\mathbb{Z})$

$$\text{ที่ } A^p + B^p = C^p \quad (2)$$

ดังนั้นจาก (1) และ (2) จะได้ว่า มีเมตริกซ์นอริงกูลาร์

$A, B, C \in M_n(\mathbb{Z})$ เมื่อ n เป็นจำนวนเต็มบวกที่สอดคล้องกับ

$$\text{สมการ } A^p + B^p = C^p \quad (**)$$

และจาก (*) และ (**) จะได้ว่ามีเมตริกซ์นอริงกูลาร์

$A, B, C \in M_n(\mathbb{Z})$ เมื่อ $n \neq 1$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^p + B^p = C^p$$

□

4.2 การหาเมทริกซ์จัตุรัสขนาด $n \times n$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^k + B^k = C^k, \quad k \in \mathbb{Z}^+ \text{ และ } n \neq 1$$

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงรูปทั่วไปของ เมทริกซ์จัตุรัสขนาด 2×2 ที่คุณสมบัติเป็นเมทริกซ์ไอเดมโพเทนท์

ให้ $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ เป็นเมทริกซ์ไอเดมโพเทนท์,

โดยที่ $a, b, c, d \in \mathbb{Z}$ จะได้ว่า $A^2 = A$

นั่นคือ $\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$

$$\begin{bmatrix} a^2+bc & ab+bd \\ ac+cd & bc+d^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$$

โดยนิยาม 2.2.2 มีผลทำให้

$$a^2+bc = a \quad \text{นั่นคือ} \quad bc = a-a^2 \quad (1)$$

$$ab+bd = b \quad \text{นั่นคือ} \quad b(a+d) = b \quad (2)$$

$$ac+cd = c \quad \text{นั่นคือ} \quad c(a+d) = c \quad (3)$$

$$\text{และ} \quad bc+d^2 = d \quad \text{นั่นคือ} \quad bc = d-d^2 \quad (4)$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

จาก (1) = (4) ดังนั้น $a - a^2 = d - d^2$

$$a^2 - d^2 = a - d$$

นั่นคือ $(a-d)(a+d) = a - d$ (*)

กรณี $a-d \neq 0$

จาก (*) จะได้ว่า $a + d = 1$

นั่นคือ $d = 1 - a$ (5)

แทนค่า d ใน (2) จะได้ว่า $b(a+1-a) = b$ นั่นคือ $b = b$

แทนค่า d ใน (3) จะได้ว่า $c(a+1-a) = c$ นั่นคือ $c = c$

จาก (1) จะได้ว่า $bc = a - a^2$

ดังนั้นเมทริกซ์ที่มีสมาชิกสอดคล้องกับสมการ (1)-(4) คือ $\begin{bmatrix} a & b \\ c & 1-a \end{bmatrix}$

เมื่อ $b, c \in \mathbb{Z}$ และ $bc = a - a^2$

ถ้า $a = 0$ จะได้ว่า $d = 1$ และ $bc = 0$ นั่นคือ $b = 0$

หรือ $c = 0$

ดังนั้น $A = \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ หรือ $\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix}$

โดยทฤษฎี 2.2.5 จะได้ว่า $\begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix}$

เป็นเมทริกซ์ซิงกูลาร์

ถ้า $a = 1$ จะได้ว่า $d = 0$ และ $bc = 0$ นั่นคือ $b = 0$
หรือ $c = 0$

ดังนั้น $A = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ หรือ $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix}$

โดยทฤษฎี 2.2.5 จะได้ว่า $\begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix}$

เป็นเมทริกซ์ซิงกูลาร์

พิจารณาเมื่อ $a \neq 0, a \neq 1$ จะได้ว่า $a - a^2 \neq 0$

ทำให้ $bc \neq 0$, นั่นคือ $b = \frac{a - a^2}{c}$

ดังนั้น $A = \begin{bmatrix} a & \frac{a - a^2}{c} \\ c & 1 - a \end{bmatrix}$, เมื่อ $a \neq 0, a \neq 1$

และ $\frac{a - a^2}{c} \in \mathbb{Z}$

พิจารณา $\det \begin{bmatrix} a & \frac{a - a^2}{c} \\ c & 1 - a \end{bmatrix} = a(1 - a) - \frac{c(a - a^2)}{c} = (a - a^2) - (a - a^2)$

ดังนั้น $\det \begin{bmatrix} a & \frac{a - a^2}{c} \\ c & 1 - a \end{bmatrix} = 0$

นั่นคือ $\begin{bmatrix} a & \frac{a - a^2}{c} \\ c & 1 - a \end{bmatrix}$ เป็นเมทริกซ์ซิงกูลาร์

กรณี $a-d = 0$

จะได้ว่า $d = a$ (6)

แทนค่า $d = a$ ใน (2) จะได้ $2ab = b$ (7)

แทนค่า $d = a$ ใน (3) จะได้ $2ac = c$ (8)

จาก (1) จะได้ว่า $bc = a - a^2$

ดังนั้นเมทริกซ์ที่มีสมาชิกสอดคล้อง (1)-(4) คือ $\begin{bmatrix} a & 2ab \\ 2ac & a \end{bmatrix}$ เมื่อ $bc = a - a^2$

ถ้า $a = 0$ จะได้ว่า $d = 0$ และ จาก (7) และ (8)

จะได้ $b = 0$ และ $c = 0$

ดังนั้น $A = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$

จากทฤษฎี 2.2.5 จะได้ว่า $\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ เป็นเมทริกซ์ซิงกูลาร์

ถ้า $a = 1$ จะได้ว่า $d = 1$ และ จาก (7) และ (8)

$2b = b, 2c = c$

ดังนั้น $b = 0$ และ $c = 0$ นั่นคือ $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$

แต่เนื่องจาก $\det \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = 1$

ดังนั้นโดยทฤษฎี 2.2.10 จะได้ว่า

$$\Lambda = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ เป็นเมทริกซ์บนริงดูตาร }$$

พิจารณาเมื่อ $a \neq 0, a \neq 1$ จาก (7) และ (8)

จะได้ว่า $2ab = b$ และ $2ac = c$ ดังนั้น $b = 0$ และ $c = 0$
ทำให้ $bc = 0$

และจาก $a \neq 0, a \neq 1$ จะได้ว่า $a - a^2 \neq 0$

จาก (1) ทำให้ $bc = a - a^2$ ไม่จริง

สรุปได้ว่าเมื่อ $a \neq 0$ และ $a \neq 1$ จะไม่มีค่าของ b, c ที่สอดคล้องกับสมการ (1) - (4)

ดังนั้นเมทริกซ์ซิงกูลาร์ที่มีคุณสมบัติเป็นเมทริกซ์ไอเคมโพเทนท์คือ รูปทั่วไปของเมทริกซ์ซิงกูลาร์ขนาด 2×2 ที่เป็นเมทริกซ์จำนวนเต็มและมีคุณสมบัติเป็นเมทริกซ์ไอเคมโพเทนท์ คือ

$$\begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix},$$

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix}$$

เมื่อ $a, b, c \in \mathbb{Z}$ โดยที่ $a \neq 0, 1$ และ $\frac{a-a^2}{c} \in \mathbb{Z}$

$$\text{ดังนั้น } T_2(\mathbb{Z}) = \{ \Lambda / \Lambda = \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} \}$$

$$\text{หรือ } \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix}$$

เมื่อ $a, b, c \in \mathbb{Z}$ โดยที่ $a \neq 0, 1$ และ $\frac{a-a^2}{c} \in \mathbb{Z}$

ทฤษฎี 4.2.1 ให้ $T_2(\mathbb{Z})$ เป็นเซตของเมทริกซ์จัตุรัสขนาด 2×2 ที่เป็นเมทริกซ์จำนวนเต็มและมีคุณสมบัติเป็นเมทริกซ์โอเคมโทแทนท์ จะได้ว่า

สำหรับ $A, B, C \in T_2(\mathbb{Z})$ และ $k \in \mathbb{Z}^+$, $A^k + B^k = C^k$ ก็ต่อเมื่อ A หรือ B เป็นเมทริกซ์ศูนย์

พิสูจน์

$$\text{กำหนดให้ } T_2(\mathbb{Z}) = \left\{ \begin{bmatrix} a & b \\ c & 1 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} 0 & b \\ c & 1 \end{bmatrix} \right.$$

$$\text{หรือ } \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{หรือ } \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} \text{ เมื่อ } a, b, c \in \mathbb{Z}$$

$$\text{โดยที่ } a \neq 0, 1 \text{ และ } \frac{a-a^2}{c} \in \mathbb{Z} \text{)}$$

($\rightarrow$) ให้ $A, B, C \in T_2(\mathbb{Z})$ และ $k \in \mathbb{Z}^+$ ที่ $A^k + B^k = C^k$ จะได้ว่า $A + B = C$

สมมติว่า A และ B ไม่เป็นเมทริกซ์ศูนย์ จะได้ว่า A, B

$$\text{อยู่ในรูป } \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{หรือ } \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \text{ หรือ } \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix}$$

$$\text{เมื่อ } a, b, c \in \mathbb{Z}^+ \text{ โดยที่ } a \neq 0, 1 \text{ และ } \frac{a-a^2}{c} \in \mathbb{Z}$$

กรณี 1 $A = B$

พิจารณา $A + B$ ใน 5 แบบ คือ

$$1.1 \quad A + B = \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2b \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$1.2 \quad A + B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 2c & 2 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$1.3 \quad A + B = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 2b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$1.4 \quad A + B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 2c & 0 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$1.5 \quad A + B = \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 2a & 2\left(\frac{a-a^2}{c}\right) \\ 2c & 2(1-a) \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

กรณี 2 $A \neq B$ แยกพิจารณา A เป็นได้ 5 แบบ ดังนี้

2.1 เมื่อ $A = \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ ดังนั้น B เป็นได้ 5 แบบ และ

พิจารณา $A + B$ ดังนี้

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & c \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & b+c \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & b \\ c & 2 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & c \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & b+c \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & b \\ c & 1 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b + \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

ทำนองเดียวกับ 2.1 จะได้ว่า

2.2 เมื่อ $A = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix}$ จะได้ว่า

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & b \\ c & 2 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ b & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ b+c & 2 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & b \\ c & 1 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ b & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ b+c & 1 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{b} \\ b & 1-a \end{bmatrix} \\ = \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{b} \\ b+c & 2-a \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

2.3 เมื่อ $A = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ จะได้ว่า

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & c \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & b+c \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & b \\ c & 1 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & c \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & b+c \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & b \\ c & 0 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1+a & b + \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

2.4 เมื่อ $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix}$ จะได้ว่า

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & b \\ c & 1 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ b & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ b+c & 1 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & b \\ c & 0 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ b & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ b+c & 0 \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ c & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{b} \\ b & 1-a \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1+a & \frac{a-a^2}{b} \\ b+c & 1-a \end{bmatrix} \notin T_2(Z)$$

2.5 เมื่อ $A = \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix}$ จะได้ว่า

$$A + B = \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & b \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} a & b + \frac{a-a^2}{c} \\ c & 2-a \end{bmatrix} \notin T_2(\mathbb{Z})$$

$$A + B = \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ b & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ b+c & 2-a \end{bmatrix} \notin T_2(\mathbb{Z})$$

$$A + B = \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & b \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} a+1 & b + \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} \notin T_2(\mathbb{Z})$$

$$A + B = \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ b & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} a+1 & \frac{a-a^2}{c} \\ b+c & 1-a \end{bmatrix} \notin T_2(\mathbb{Z})$$

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

$$A + B = \begin{bmatrix} a & \frac{a-a^2}{c} \\ c & 1-a \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} d & \frac{d-d^2}{b} \\ b & 1-d \end{bmatrix}, \text{ เมื่อ } d \in \mathbb{Z}^+$$

$$= \begin{bmatrix} a+d & \frac{a-a^2}{c} + \frac{d-d^2}{b} \\ b+c & 2-(a+d) \end{bmatrix} \notin T_2(\mathbb{Z})$$

จากกรณี 1 และ 2 จะได้ว่า

ไม่มี $C \in T_2(\mathbb{Z})$ ที่ $A + B = C$ เกิดการขัดแย้ง

สรุปได้ว่า A หรือ B ต้องเป็นเมทริกซ์ศูนย์

($\leftarrow$) ให้ A หรือ B เป็นเมทริกซ์ศูนย์

กรณี 1 A เป็นเมทริกซ์ศูนย์

ให้ $B = C$ ดังนั้น $A + B = C$

ทำให้ได้ว่า สำหรับ $k \in \mathbb{Z}^+$, $A^k + B^k = C^k$

กรณี 2 B เป็นเมทริกซ์ศูนย์

ให้ $A = C$ ดังนั้น $A + B = C$

ทำให้ได้ว่า สำหรับ $k \in \mathbb{Z}^+$, $A^k + B^k = C^k$

จากกรณี 1 และ 2 จะได้ว่า สำหรับ $A, B, C \in T_2(\mathbb{Z})$

และ $k \in \mathbb{Z}^+$, $A^k + B^k = C^k$

ตัวอย่าง 4.2.1 จงหาเมทริกซ์จัตุรัสขนาด 2×2 ที่สอดคล้องกับสมการ $\square$

$$A^k + B^k = C^k, k \in \mathbb{Z}^+ \text{ โดยที่ } A, B, C \in M_2(\mathbb{Z})$$

วิธีทำ

$$\text{ให้ } A = C = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{พิจารณา } A^2 = C^2 = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 4-6 & 2-3 \\ -12+18 & -6+9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} = C = A$$

$$\text{และ } B^2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = B$$

แสดงว่า A, B, C เป็นเมทริกซ์ไอเคมโพเทนท์

$$\text{จาก } A = C = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} \text{ โดยนิยาม 2.2.16}$$

$$\text{จะได้ว่า } \det A = \det C = -6 + 6 = 0$$

ดังนั้นโดยทฤษฎี 2.2.9 จะได้ว่า A, C เป็นเมทริกซ์ซิงกูลาร์

$$\text{จาก } B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \text{ โดยทฤษฎี 2.2.5 จะได้ว่า}$$

B เป็นเมทริกซ์ซิงกูลาร์

$$\text{พิจารณา } A + B = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2+0 & -1+0 \\ 6+0 & 3+0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix} = C$$

$$\text{จะได้ว่า } A + B = C \quad (1)$$

เพราะว่า A, B, C เป็นเมทริกซ์ไอเคมโพเทนท์โดยข้อสังเกต 2:2.1

จะได้ว่า

$$A^k = A, B^k = B, C^k = C, k \in \mathbb{Z}^+$$

$$\text{จาก (1) จะได้ว่า } A^k + B^k = C^k, k \in \mathbb{Z}^+$$

$$\text{นั่นคือ } A^k + B^k = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^k = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k = C^k, k \in \mathbb{Z}^+$$

แสดงว่ามีเมทริกซ์จัตุรัสขนาด 2×2 ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^k + B^k = C^k, k \in \mathbb{Z}^+$$

ทฤษฎี 4.2.2 ให้ $T_3(\mathbb{Z})$ เป็นเซตของเมทริกซ์จัตุรัสขนาด 3×3

ที่เป็นเมทริกซ์จำนวนเต็มและมีคุณสมบัติเป็นเมทริกซ์ไอเด็มโพเทนท์

จะได้อามีเมทริกซ์ $A, B, C \in T_3(\mathbb{Z})$ ที่ $A^k + B^k = C^k, k \in \mathbb{Z}^+$

พิสูจน์

$$\text{ให้ } A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

โดยทฤษฎี 2.2.5 จะได้ว่า

A, B, C เป็นเมทริกซ์จัตุรัส

$$\text{พิจารณา } A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = A$$

$$B^2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = B$$

$$C^2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = C$$

แต่เนื่องจาก A, B, C เป็นเมทริกซ์ไอเคมโทเทนท์ขนาด 3×3
โดยข้อสังเกต 2.2.1 จะได้ว่า

$$A^k = A, B^k = B, C^k = C, k \in \mathbb{Z}^+$$

$$\begin{aligned} \text{พิจารณา } A^k + B^k &= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k = C^k \end{aligned}$$

ดังนั้นแสดงว่ามีเมทริกซ์เชิงทูลาร์ขนาด 3×3 ที่สอดคล้องกับ

$$\text{สมการ } A^k + B^k = C^k, k \in \mathbb{Z}^+ \text{ โดยที่ } A, B, C \in T_3(\mathbb{Z})$$

□

แสดงว่า A, B, C เป็นเมทริกซ์ไอเคมโทเทนท์ขนาด 3×3

นั่นคือ $A, B, C \in T_3(\mathbb{Z})$

ตัวอย่าง 4.2.2 จงหาเมทริกซ์จัตุรัส A, B, C ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^k + B^k = C^k, \quad k \in \mathbb{Z}^+ \quad \text{เมื่อ } A, B, C \in T_4(\mathbb{Z})$$

วิธีทำ

จากตัวอย่างที่ 4.2.1 จะได้ว่า มีเมทริกซ์จัตุรัสขนาด 2×2 ที่มีคุณสมบัติเป็นเมทริกซ์ ไอเซนไฮเทนท์ ที่

$$\begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^k = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k$$

$$\text{ให้ } A_1 = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}, B_1 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, C_1 = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}$$

$$\text{และ } A = A_1 \oplus B_1, B = B_1 \oplus A_1, C = C_1 \oplus C_1$$

$$\text{จะได้ว่า } A = \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 6 & 3 \end{bmatrix},$$

$$C = \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 6 & 3 \end{bmatrix}$$

$$\text{พิจารณา } A^k + B^k = \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 6 & 3 \end{bmatrix}^k$$

$$A^k + B^k = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^k \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^k \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k$$

$$= \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 6 & 3 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 6 & 3 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^k \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k$$

$$= \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 6 & 3 \end{bmatrix}$$

$$= C^k$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

เพราะฉะนั้นแสดงว่ามีเมทริกซ์จัตุรัสขนาด 4×4 ที่สอดคล้องกับ

$$\text{สมการ } A^k + B^k = C^k \text{ โดยที่ } k \in \mathbb{Z}^+$$

ตัวอย่าง 4.2.3 จงหาเมทริกซ์จัตุรัส A, B, C ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^k + B^k = C^k, k \in \mathbb{Z}^+ \text{ โดยที่ } A, B, C$$

เป็นเมทริกซ์ขนาด 5×5

วิธีทำ

จากตัวอย่าง 4.2.1 จะได้ว่ามีเมทริกซ์จัตุรัสขนาด 2×2 ที่มีคุณสมบัติเป็นเมทริกซ์ ไอเคมโพเทนท์

$$\begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}^k = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}^k, k \in \mathbb{Z}^+$$

จากทฤษฎี 4.2.2 จะได้ว่ามีเมทริกซ์จัตุรัสขนาด 3×3 ที่มีคุณสมบัติเป็นเมทริกซ์

$$\text{ไอเคมโพเทนท์ที่ } \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k, k \in \mathbb{Z}^+$$

$$A_1 = \begin{bmatrix} -2 & -1 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}, B_1 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, A_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix},$$

$$B_2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, C_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

และให้ $A = A_1 \oplus A_2$, $B = B_1 \oplus B_2$, $C = A_1 \oplus C_1$

หรือ
จะได้ว่า $A = \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

$$C = \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

พิจารณา $A^k + B^k = \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k$

$$= \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{aligned}
 A^k + B^k &= \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\
 &= \begin{bmatrix} -2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 6 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^k = C^k
 \end{aligned}$$

เขาจะแสดงให้เห็นว่ามีเมทริกซ์จัตุรัส ขนาด 5×5

ที่สอดคล้องกับสมการ $A^k + B^k = C^k$ โดยที่ $k \in \mathbb{Z}^+$

ในทำนองเดียวกันกับตัวอย่าง 4.2.2 และ 4.2.3 จะสามารถหาเมทริกซ์จัตุรัสขนาด $n \times n$, $n \geq 3$ ได้ที่สอดคล้องกับสมการ $A^k + B^k = C^k$, $k \in \mathbb{Z}^+$

โดยสร้างเมทริกซ์ดังกล่าวจาก นิยาม 3.3 และนิยาม 3.4 ดังทฤษฎี 4.2.3

ต่อไปนี้

ทฤษฎี 4.2.3 ให้ $T_n(\mathbb{Z})$ เป็นเซตของเมทริกซ์จัตุรัสขนาด $n \times n$, $n \neq 1$

ที่เป็นเมทริกซ์ จำนวนเต็มที่เป็นเมทริกซ์ไอเจมโพเทนต์

จะได้ว่ามี $A, B, C \in T_n(\mathbb{Z})$ ที่สอดคล้องกับสมการ

$$A^k + B^k = C^k, \quad k \in \mathbb{Z}^+$$

พิสูจน์

ทำนองเดียวกันกับ ทฤษฎี 4.1.12

□